

SLOVENE

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29—
za ostalo inozemstvo . . . " 35—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24—
za en mesec . . . " 2—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7—
za Nemčijo celoletno . . . " 9—
za ostalo inozemstvo . . . " 12—

Ilustrati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zahvale, oznake itd.:
enostolpna pettivrsta po 2 J vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejema. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrške 26.511,
bosn.-herz. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Nevaren spor med Japonsko in Kitajsko.

Japonska zna izkoristiti evropsko vojno. Od Kitajske je zahtevala stvari, ki bi se jih ne drznila nikdar zahtevati tako odločno, če bi glavnega svetovalca Kitajske, Angleža, ne trle druge, težavne skrbi. Japonska zdaj zahteva: nobeni tuji državi naj Kitajci ne odstopijo ali dajo v najem kakega koščka kitajskega obrežja ali kakega kitajskega otoka. Na vzhodnem Mongolskem zahtevajo Japonci zase izključno pravico do rudnikov, nadalje zahtevajo, naj se podaljša najemninska pogodba glede na Port-Artur in da se jim podaljša pravica za zgradbo železnice Šantung—Mukden in Kirin—Chanchung na 99 let. Japonci hočejo, naj odstopi Kitajska Japonski tiste pravice, ki si jih je pridobila in uživala Nemčija v Šantungu in naj jim podeli tudi pravico, da grade železnico iz Čifua ali Lungkana v Weitsien. Nadalje zahtevajo, naj jim dovolijo Kitajci izrabljati rudnike v Fuionu, Han Yangu, Tavehi, kakor tudi kopanje premoga v premogokopih, ki se nahajajo v Pingsiangu v dolini Yangse. Kar zahtevajo Japonci, popolnoma zadošča, da povzroča glavobol velesilam trojnega sporazuma in njih ameriškanskim dobaviteljem orožja in streliva. Japonci hočejo vplivati ne le na Mandžurijo, marveč tudi v vzhodni Mongolski, kar pomenja, da kličejo svoj stoji razširjevalnim stremljenjem Rusije na daljnem vzhodu, kar je že vzbudilo v Petrogradu slabo kri. Fukien leži zopet tako, da se zagotuje v ozemlje, ki se nahaja pod angleškim vplivom. Japonska zahteva glede na premoškepe v dolini Yangse nasprotuje naravnost koristim Angleške. Francija ni prizadeta posredno, zato bi se pa zaprlo veliko raznih vrat Ameriki, če obvelja, kar zahteva Japonska, ki dosledno izvaja načelo: »Azijo Azijatom.«

Kitajska sama se nahaja seveda v najžalostnejšem položaju. Če stori, kar zahtevajo Japonci, se jih nikdar več ne iznebi in pride pod popolno varstvo Japonske. Ako se pa Kitajska ne ukloni Japonski in ne izpolni, kar zahteva, se mora najbrže osamljena vojskovati z Japonsko. Anglija in Rusija sta sami zapleteni in dovolj zaposleni v evropski vojski, Amerika se pač po svojem kramarskem duhu s kitajsko-japonskim vprašanjem peča le toliko časa in bo kričala, dokler si svojega deleža ne zagotovi. Kdo more pridobiti, ako Japonska z orožjem v roki nastopi za svoje zahteve, postane kmalu jasno, če primerjamo moč armad in mornaric obeh vzhodnoazijskih držav. Japonska armada šteje v miru 248 pehotnih bataljonov, 89 eskadronov, 150 poljskih baterij po 6 topov, 3 gorske artiljerijske oddelke, od katerih šteje vsak oddelek 9 baterij z 6 topovi, dve jezdečki bateriji, 54 baterij težke artiljerije s štirimi topovi, 6 trdnjavijskih artiljerijskih bataljonov, 3 železniške polke, 1 brzojavni bataljon, 19 pionirskih in 19 trenjskih bataljonov. V vojski ostane navedna razdelitev in šteje japonska armada takrat okroglo 570.000 mož in 122.000 konj. Ako so pa Japonci že izpeljali novo brambno postavo, razpolaga Japonska z nad 1.600.000 izurjenimi vojniki in se število poljske armade poveča na 742.000 mož, število rezervnih čet pa na 798.000 mož. Vojaško sposobnost Japonske je dovolj jasno dokazala vojska z Rusijo.

Kitajsko armado zdaj preosnavljajo, a daleč se niso prišli. Ko izvedejo preosnovo, bi štela kitajska armada 432 pehotnih bataljonov, 36 kavalerijskih polkov s 3 eskadroni in 36 artiljerijskih poljskih polkov. Ženijske čete bi štela 36 bataljonov, ravno toliko tren. V vojski bi štela kitajska armada z rezervami 1.500.000 mož. Ne more se presoditi, koliko vojakov da je v stanu Kitajska zdaj postaviti na bojišče. Stoji, da bi Kitajska v vojski vojaško ne bila kos Japonski. Prve akcije bi se izvajale morebiti na morju. Japonska razpolaga namreč zdaj na kitajski celini z dvema oporiščima: Port-Artur in Cingtau. Tudi na morju ni Kitajska Japonski kos. Japonska šteje 15 linijskih ladij z 11—21

tisoč tonami, 2 obrežni oklopnici, 14 oklopnih križark od 10—14.000 ton, 13 zavarovanih križark, 83 torpedovk in 13 podmorskih čolnov. — Kitajska razpolaga s 7 zavarovanimi križarkami, 19 topničarkami in s 7 torpedovkami. Če bi tudi Amerika nastopila proti Japonski, ni še izgubljena japonska stvar. Japonska rada iznenadoma napade, kar je dokazala v rusko-japonski vojski, in napne gotovo vse svoje moči, da izkrca na Kitajsko prej svoje čete, predno bi prihitela Amerika Kitajski s svojim premočnim brodomjem na pomoč. Večjega japonskega izkrcavanja na Kitajsko bi Amerika ne mogla preprečiti, dasi šteje njeno vojno brodomje 30 bojnih ladij, 14 oklopnih križark, 11 zavarovanih križark, 71 torpedovk in 30 podmorskih čolnov.

V sedanjem položaju bi japonski rop na Kitajskem uspel.

KAJ VSE HOČE JAPONSKA.

Petrograd, 19. februarja. (Kor. urad.) List »Ruske Vjedomosti« piše v svojem uvodniku: Japonske zahteve Kitajski pomenjajo, da namerava Japonska egiptizirati Kitajsko. Zelo verjetno je, da je dovolil sporazum Japonski zadostno prostost na Kitajskem, a seveda le v gotovih mejah. Sedanji japonski načrt presega označene meje. Vresničenje japonskega načrta je s stališča koristi evropskih velesil popolnoma nedopustno.

Po trimesečnem ruskem gospodstvu Črnovice zopet avstrijska posest. — Število vojnega plena v vzhodni Prusiji vedno večje.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Naše čete zasedle Črnovice. — Rusi vrženi čez Prut. — Večji boji v vzhodni Galiciji.

Dunaj, 18. februarja. Uradno se poroča: Na karpatski fronti od Dukle do Wyszkowa je položaj v splošnem neizpremenjen. Tudi včeraj so se skoro povsod vršili hudi boji. Številni, na postojanke zaveznikov poizkušeni napadi Rusov so bili odbiti z velikimi izgubami za sovražnike. Ujeli smo pri tem 320 Rusov.

Z osvojitvijo Kolomeje smo iztrgali Rusom važno oporišče v vzhodni Galiciji južno od Dnjestra.

V smeri od Stanislava je akcija sovražnih ojačenj privedla do novih večjih bojev severno od Nadworne in severozahodno od Kolomeje. Boji še trajajo.

V Bukovini smo vrgli sovražnika čez reko Prut.

Črnovice so včeraj popolnoma zasedle naše čete. Sovražnik se je umaknil proti Nowosielici.

Na Rusko-Poljskem se vrše le artiljerijski boji in praske.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Nemški uspehi na severnem Poljskem. — Vojni plen na vzhodnem Pruskem se je zvišal na 64.000 ujetnikov, 71 topov, nad 100 strojnih pušk, 150 municijskih vozov i. t. d.

Berlin, 18. februarja. Veliki glavni stan: Pri Tauröggen in na ozemlju severozahodno od Grodna še trajajo zasledovalni boji.

Pri Kolnu poraženo sovražno kolono so severno od Lomze sprejele sveže čete. Sovražnika smo vnovič napadli.

Boji na črti Plock—Racionz so se odločili v našo korist. Dosedaj smo ujeli 3000 Rusov.

Iz Poljske južno od Visle ni nič bistvenega poročati.

Vojni plen na vzhodno-pruski meji se je zvišal. Po dosedanjih podatkih znaša 64.000 ujetnikov, 71 topov, nad 100 stroj-

skih pušk, 3 lazaretne vlake, letala, 150 naloženih municijskih vozov, metalce svetlobe in neštevilna naložena in vprežena vozila. Z nadaljnjim zvišanjem teh števil se sme računati.

× × ×

MOBILIZACIJA JAPONSKE.

Genf, 17. februarja. »Havas« poroča, da morajo vsi japonski rezervniki na Francoskem odpotovati v svoje japonske garnizije.

× × ×

IZKRCANJE JAPONCEV V TIENSINU IN NA POLOTOKU ŠANTUNG.

Stockholm, 18. februarja. »Dagebladet« poroča iz Tokia: V Tientsinu in na polotoku Šantung so izkrcali japonske čete. Tientsin sam je zasedlo 4000 Japoncev, med njimi močna artiljerija. Tientsin je znano pristanišče v kitajski deželi Pečili ob izlivu velikega prekopa v Pahu. V Tientsinu so sklenili leta 1885. mir, v katerem so pridobili Francozi Tonking.

× × ×

SPORAZUM PODPIRA JAPONSKO PROTI KITAJSKI.

Milan, 17. februarja. Tukajšnji listi poročajo iz Pariza, da podpirata ruski in japonski poslanik diplomatsko japonske zahteve v Pekingu pri kitajski vladi. Na kitajsko-angleških kabelskih črtah je angleška vlada prepovedala odposiljati politične zasebne brzojavke.

× × ×

sta bili ena od druge oddaljeni do 30 kilometrov, da prekorači reko Seret. Južno skupino so tvorile avstrijske čete, ki so prodirale ob rumunski meji; severno skupino so tvorili Nemci. Obe skupini sta prodirali. Bati se je bilo, da odrežejo Rusom umikanje. Ruse so z vseh strani postiskali na eno fronto 200 km. Mogočna sila treh armadnih zborov je pričela danes, 15. februarja, s streljanjem iz težkih topov napad na rusko črto pri Črnovicah.

KDO JE POVELJEVAL PRI ČRNOVICAH.

Armadni poveljnik baron Pflanzner-Ballin je izrazil vojnemu dopisniku »Pester Lloyd«: Naše tretje prodiranje se izvaja uspešneje kakor prejšnji dve. Začetkoma se je morala silovita naloga izvajati le s črnovojniškimi četami. Poleg črne vojske zdaj povečini rešujejo linijske čete nalogo. Ob prodiranju so se morale premagati nečuvne težkoče. Da smo obšli ruske postojanke, so morale naše čete preplezati ob močnem mrazu in ob 2 in pol metra debelem snegu visoke gore. V takih razmerah je bilo mogoče prehoditi na dan le nekaj kilometrov.

× × ×

POLOŽAJ BRANILCEV V PRZEMYSLU.

Budimpešta, 19. februarja. Vojni poročevalec »Az Est« poroča, da moštvo v Przemyslu preživlja dneve v miru brez boja. Oskrba moštva se vrši redno. Trdnjavski poveljniki je že v prvih dneh obleganja ukrenili odredbe, ki zagotavljajo za dolgo časa neovirano oskrbovanje moštva.

CILJ SKUPNE OFENZIVE NA VZHODU: OPROSTITEV PRZEMYSLA.

Kodanj, 18. februarja. »Aftenbladet« poroča iz Petrograda, da se ruski listi, v kolikor pripušča cenzura, bavijo v glavnem z novo ofenzivo zaveznikov, katere edini cilj je, kakor piše »Golos Moskvi«, oprostitvev Przemysla. Omenjeni ruski list ceni avstrijsko armado, ki je poleg tega ojačena še z nemškimi četami, na 1½ milijona mož, ki korakajo proti Przemyslu.

BOJI V KARPATIH.

Budimpešta, 19. februarja. »Az Est« posebni poročevalec poroča iz vojnega stana: Na celi karpatski fronti se vrše vroči boji. Boji so zelo težavi, ker je nastalo južno vreme, kar neizmerno otežuje naše prodiranje.

KARPATI V NAŠIH ROKAH.

Budimpešta, 18. februarja. »Magyarország« poroča: Na celi karpatski črti se je sovražnik umaknil. Naše čete so pri Mező-Latorcu in Vidranju v zemljiškem komitatu Ruse že prej porazile. V saroškem komitatu, kjer so prodrli proti Felsővizköju, Alsopagonyju in Zboru, so vsled težkih izgub zelo oslabiljeni. — S tem je prenehala nevarnost, da bi Rusi udrli v doline Bartfa-Eperjész-Košice-Stropko in Homonna. Vzhodno od Dukle imajo naše čete gozdne Karpate za seboj.

UNIČENI RUSKI BATERIJI V KARPATIH.

Berlin, 17. februarja. V artiljerijskih bojih na zahodni karpatski vojni črti se je šest avstrijskih baterij zastrelilo v dve ruski bateriji. Ruski topničarji so morali bežati. Do večera sta bili ruski bateriji prisiljeni, da sta umaknili. Ruski poizkusi, da vrnejo milo za nedrago, so se izjalovili, ker je bil ujet neki ruski častnik, ki se je splazil za avstrijsko rojno črto, da opazuje. Ob Dunaju in ob Nidi se še bijejo artiljerijski boji. Rusi so tu napadli, ker so sodili, da se nahajajo v premoči. Avstroogrške čete so čakale, da so prišli do žičnih ograj, nato so jih izlahka postrelili.

IZPREMEMBA VREMENA V KARPATIH.

Budimpešta, 18. februarja. »Vilag« poroča: Pri prelazu Dukla se je slika bojišča od včeraj in danes bistveno izpremeila.

Gost dež in pomladansko vreme taja sneg. Vozovi morajo zopet brodirati po blatnem morju in po močvirjih, a čete prodirajo neprestano naprej. Reki Ondava in Tapoly, ki obdajata fronto pri Dukli, sta zopet prestopili obrežje. Izprememba vremena mora do gotove meje vplivati na nadaljnje boje pri Dukli. Na Ruse učinkuje izpremenjeno vreme katastrofalno, ker so vozil transporte s sanmi, kar zdaj ni mogoče. Naše čete so na tej črti rusko krilo popolnoma zlomile in oslabile vse njih operacije. Naši so v teh bojih zaplenili dva topa, eno strojno puško in veliko streliva. Rusi so morali na posameznih točkah bežati in popustiti svoje topove in strelivo. Bistvene uspehe smo dosegli tudi na nekem drugem mestu kljub luti, siloviti obrambi. Rusi so večkrat napadli z bajoneti. Štirikrat so napade hrabre naše čete in topovi odbili. Dve višini smo osvojili v teh bojih. Ujeli smo veliko Rusov in zaplenili veliko streliva. Pri Dukli so se borile večina linijske čete. Na tej fronti so stale v boju ruske odlične čete.

× × ×

POLOŽAJ NA BOJIŠČU. — 1200 KILOMETROV DOLGA FRONTA.

Vojni poročevalci poročajo listom: Zadnja poročila zveznih generalnih štabov vedno bolj utrjujejo vtis, da se na severnem bojišču odigravajo dogodki, ki so podobnega velikega pomena, kakor tritedenski decemberski boji pri Lodzu in Limanovi.

Kakšen je sedaj položaj? Na severnem krilu na obeh straneh Njemena zmagovito napreduje nemška ofenziva. Na drugem koncu 1200 km dolge fronte, so naše čete vrgle sovražnika čez Prut in v korakale v Črnoce. Na čeli črti, ki leži vmes — na Poljskem in v Galiciji — se tudi vrše boji. Med tem ko Nemci severno od Visle prodirajo med Plockom in Mlawo, stoji boj na celim središču od Bzura do izliva Nide in dalje ob Dunajcu. Na tem obširnem središču fronte se vrše le artillerijski boji. Na karpatski fronti so se zadnje dni razvili hudi boji, med tem ko naše čete pri Kolomeji in dalje vzhodno vidno pridobivajo na ozemlju.

RUSKA FRONTA NA KRILIH VTISNJE.

Kolin, 18. februarja. »Köl. Ztg.« poroča iz Berna: »Berner Bund« trdi, da je cela ogromna ruska fronta na krilih vtisnjena. Ruske izgube znašajo baje nad 150.000 mož. Vojni sotrudnik »Zürcher Post« pravi, da je vsled silne uporabe nastalo pri Rusih že pomanjkanje streljiva.

NEMŠKI CESAR KANCLERJU O ZMAGI NA VZHODNEM PRUSKEM.

Berolin, 18. februarja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Cesar in kralj je včeraj državnega kanclerja brzogovorno obvestil o slavnem izidu pozimske bitke v Mazurii. Cesar posebno naglašala, kako so se izkazale pred njegovimi očmi nove čete, ravno tako, kakor stare vzhodne čete. Od črnovojnika do najmlajšega vojnega prostovolca so vsi tekmovali, da izroče svoje najboljše domovini. Njih zmagovitega pohoda ni mogel zavirati ne mraz, ne debel sneg, ne neprehodne ceste, ne sovražnikova vztrajnost. K sreči so naše izgube nizke. Cesar opozarja nadalje v svoji brzogovorni na sijajno vodstvo operacij in izjavlja končno: Moje veselje na tem tako sijajnem uspehu kali pogled na nekdanjo tako cvetočo zemljo, ki se je nahajala več tednov v sovražnikovih rokah. Brez vsakega človeškega čuvstva je v brezumni besnosti, ko je bežal, zažgal malone zadnjo hišo in zadnji skedenj ali drugače uničil. Naša lepa mazurska dežela je puščava. Neizmerno se je izgubilo, a vem, da so z menoj vsi Nemci, če obetam, da se stori vse, kar more storiti človeška moč, da vzkali novo življenje iz razvalin.

RUSKO OLEPŠAVANJE PORAZA NA VZHODNEM PRUSKEM.

Berlin, 18. februarja. »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: V poučenih vojaških krogih, se čuje, da bodo Rusi kljub temu, da govori uradno poročilo ruskega generalnega štaba le o umikanju z vzhodne Prusije ob spodnjem Njemenu, najbrž celo gubernijo Suwalki prepustili Nemcem. Izpraznitve se izvrši prostovoljno, ker umikanje v tem obsegu tudi vsled prednosti, ki so si jih pridržale premočne nemške sile, ni bilo neobhodno potrebno, vendar je najboljšje, da se ruske sile naslonijo na središče ruske severne armade med trdnjavama Kowno in Grodno. Sicer se pa Nemci izpostavljajo nevarnosti gotovi obkolitvi, ki jim preti od ojačenj, ki so jih vrgli Rusi čez Lomzo. Severno od Visle

se Rusi skoro gotovo ne bodo več znatno umaknili, ne da bi nudili Nemcem bitko.

IZPRAZNJENJE BIELOSTOKA.

Kodanj, 18. februarja. »Politiken« poroča: Prisiljena se ruska armada trajno umika na drugo utrdbeno črto. Bielostok je že zapustilo civilno prebivalstvo.

POMANKANJE ŽIVIL V VARŠAVI.

Kodanj, 19. februarja. Iz Varšave poročajo: Ker se je pojavilo v mestu pomanjkanje živil, je guverner odredil, da se dožene, koliko živil je na razpolago.

× × ×

DRAGINJA V PETROGRADU.

Petrograd, 19. februarja. (K. urad.) Mestna preiskovalna komisija je dognala, da so cene v Petrogradu, odkar traja vojna, tako-le poskočile: sol za 57, ržena moka za 18, prosa za 21, ajdina kaša za 51, surovo maslo za 30, meso 3. vrste za 26, mleko za 25, sladkor za 14, oves in seno od 12 do 23

odstotkov. V Moskvi so cene še bolj poskočile.

OPROŠČENI PLENILCI NEMŠKIH TRGOVIN V MOSKVI.

Moskva, 19. februarja. (Kor. urad.) Plenilci nemških trgovin v Moskvi so bili oproščeni.

KAZEN ZA OBČEVANJE Z NEMCI.

Kodanj, 19. februarja. Generalni guverner vzhodno morskih provinc je pod ostro kaznijo prepovedal podanikom vsako pismeno občevanje z Nemci.

AMERIKANCI ZA POLJAKE.

Krakov, 19. februarja. Tukajšnji listi posnemajo po listu »Dziennik Narodowy«, ki izhaja v Čikagi, da je tamošnji občinski svet v seji 18. januarja sklenil na predlog župana Harisona, da se izda poziv na prebivalstvo, naj zbira darove za poljske pokrajine, ki so prizadete od vojne. Ustanovil se je v ta namen tudi posebni pomožni odbor. Dne 23. in 24. januarja se je po državah Unije nabiralo za prebivalstvo v Galiciji in Poljski ter je uspeh tozadevne akcije znaten.

Strašna nesreča v Kranju.

Od visokih bregov reke Kokre, sestojčih iz rahlega konglomerata, se pri Kranju večkrat odkruši kakšna velika skala in zdrči v Dol, v ozko strugo reke Kokre. Pred 20. leti se je bila pri čirčiskem mostu utrgala velikanska skala, padla na spodaj stoječo hišo in jo zmlinčila. K sreči tačas ni bilo nikogar doma.

Včeraj, 18. februarja, zjutraj ob pol treh se je pa podobna skala utrgala v Pečeh, blizu kranjskega pokopališča, in je zgrmela doli na hišo ob Kokri, v kateri je prebival Jurij Sirc s svojo družino. Skala je butila s tako silo, da je zidove hiše odmaknila in popolnoma porušila. Blizu ondi ni nobene druge hiše. Daljni sosedje, ki so tresk nekoliko čutili, so menili, da je bil potres, in nihče se ni zmenil. Še-le po osmi uri je prinesel neki fant, ki je šel k Juriju po mleko, v mesto strašno novico, da je v Pečeh padla skala na hišo, jo razrušila in da ondi ni videti nobenega človeka. Ljudje, posebno gasilci, so brž hiteli iz mesta na

pomoč in začeli iskati ljudi, ki so bili živi pokopani. Oglasil se je izpod razvalin oče Jurij Sirc, 75 let star mož, in je prosil, naj ga rešijo. Odkopali so še živega in pri zavesti, a precej ranjenega in pretišanega na glavi in prsih, in so ga odpeljali v mesto. Njegovo ženo Nežo, ter 22 let staro hčer Ano in dvanajstletnega pastirja Franca Zupanca so pa po velikem trudu izkopali mrtve, ležeče na posteljah, in so jih odpeljali v mrtvašnico. Na ponesrečence se je bil udrl strop, ki je zlasti Ano hudo razmesaril. Dekle je bila pridna in je vedno vozila okoli s parom konj kakor kak hlapec. Zadnjo noč je bila naprošena, da je pri nekem mesarju pomagala klobase delati, ter je še-le pol ure pred nesrečo prišla domov. Sosednji hlev, v katerem je bilo dva para konj in več glav govčje živine, je ostal nepoškodovan. Lastnik hiše, koder je bil nekdanji mlin, je g. Vinko Majdič v Kranju. Pogreb vseh treh žrtev bode jutri ob pol 9. uri na pokopališču v Kranju.

Velike „spomladanske“ vaje v Bolgariji.

Sofija, 19. februarja. (Kor. ur.) »Agence Tel. Bulgare« poroča: Vojni minister zahteva 5 milijonov frankov, da izvede spomladi v gotovih vojaških okrajih velike vojaške vaje. Praktično nameravajo preizkusiti izkušnje vojske leta 1912/13. in sedanje vojske.

Brezuspešni srbski mirovni predlogi v Sofiji.

Sofija, 18. februarja. Ministrski predsednik je te dni zopet predložil v Sofiji mirovni predlog. Bolgarska vlada pa je vse srbske predloge zavrnila in izjavila, da se v macedonskem vprašanju ne podvrže narekovanju Rusije.

40 milijard vojnih stroškov tropsporazuma za leto 1914.

Amsterdam, 18. februarja. V angleški spodnji zbornici je naznanil Lloyd George, da je imel tropsporazum do 31. decembra nad 40 milijard vojnih stroškov.

Proti nevtralnosti Perzije.

Carigrad, 19. februarja. (Kor. urad.) Perzijsko časopisje poziva perzijsko vladu, naj opusti nevtralnost, ker je nevarna Perziji. Oficijozni list »Haal« in list »Newbahar« objavljata v zadnjih številkah članke, ki opozarjajo, koliko da izgubi Perzija, če ostane v svetovni vojski in v izlamskem gibanju nevtralna in ne poizkuša se okoristiti tako, da pristopi sovražnikom trojnega sporazuma.

Dnevne novice.

+ Naj bi bilo tako! Pijeva korespondenca piše: V srce segajoč je prizor, kako so se avstrijska ljudstva, ki so si preje nemalokrat stala nasproti v narodnem boju, našla v edinosti za skupno brambo proti skupnemu zunanemu sovražniku. Našla za zmerom. Nikdar več naj se državljani množično monarhije, ki se sedaj na Poljskem in v Karpatih in v Bukovini in v Srbiji, na kopnem in na morju v bratski edinosti bore za čast skupne domovine, ne razdvoje v medsebojnih preprih. Vsa ljudstva monarhije, ki se danes ramo ob rami bore in umirajo, bodo po svetovni vojni krepko in neomajno stala drug drugemu ob strani. Potem bo Avstrija silna bramba krščanske kulture in pravosti, zavetišče najgorečnejše domovinske ljubezni in kraljeve zvestobe, dežela, v kateri bodo vsa ljudstva deležna pravičnosti, z vsemi blagimi miru obdarovano cesarstvo.

+ Pametna beseda za kmeta. Dunajska »Information« piše: Kar se tiče kmetov dobre volje do dela, je javnost lahko popolnoma pomirjena; on bo popolnoma izkoristil vse zaklade, ki so izročeni njegovim rokam. Karkoli je bilo mogoče storiti za zvišanje pridelkov v tekočem težkem letu in za zagotovitev živil v največjem obsegu, vse to je kmetijstvo ali že storilo v jeseni ali pa se pripravljalo, da stori v spomladi. Toda noben razumen kmet se ne more odtegniti spoznanju, da izvršitev njegovih dobrih namenov niti od daleč ni odvisna od njega samega, marveč v velikem delu tudi od tega, v koliko bodo poklicani faktorji državne in deželne uprave njegovo pošteno prizadevanje podprli. Mnenje poljedelcev je, da je baš skrajni čas, da se tudi odgovorni državni organi zavedo, kaj treba z vladne strani storiti, da se odpravijo ovire, ki so jih časovni dogodki navalili na pot v največji meri potrebni obdelavi polja, da se zagotove pridelki. Vlada bi morala nemudoma vse potrebno ukreniti, da bi posebni organi po celi državi na licu mesta dognali, da li so res povsod na razpolago neobhodno potrebne človeške in živalske delovne moči za obdelovanje polja. Kjer jih manjka, naj se niti trenutka ne zamudi in takoj temeljito odpomore. Odgovornost za popolno rešitev vprašanja, da se zagotovi letošnji pridelek, je neizmerno velika in zadene v prvi vrsti tudi poklicane činitelje državne blaginje. Njihova dolžnost je, da pravočasno poskrbe za to, da se poljedelstvu uradnim potom zagotove vse tiste delovne sile, ki jih za obvladanje svojega dela neobhodno potrebuje. Drugič je treba poskrbeti, da si bodo tudi revnejši poljedelci lahko nabavili vsa materialna sredstva za obdelavo polja. Naravno je, da stiska, ki jo je povzročila vojna, ni prizanesla tudi malemu in srednjemu kmetu, kakor je sploh najbolj zadela gospodarsko slabše sloye; zato je vevlačno, da se tu pravočasno odpomore, da bi vsled nemoči posameznega poljedelca ne trpelo polje, oziroma pridelek. To je v danih razmerah vprašanje največje važnosti, ki se more dobro rešiti le s pravočasno pomočjo. — Marsikje torej že spoznavajo vrednost kmetove roke. Poleg vojaka je državi najbolj potreben kmet. Zato pa oni, ki so doma ostali, store največje delo za državo, ako vse svoje delo posvete obdelovanju zemlje. Še za to je sedaj premalo moči, tembolj je treba torej ostale moči za to porabiti, kajti poleg zmag potrebuje država — hrane.

+ Groi Tisza in Hrvati. Zagrebški »Obzor« piše, da se o znanem govoru grofa Tisze razen uradnih, ni noben političen list, siranka ali oseba izjavila, ter pravi nadalje: Ta pojav je popolnoma naraven, ker za časa vojne se ne more voditi poli-

tika, niti ne morejo hrvatski politiki dajati kake obvezne izjave, kajti sedaj ima besedo orožje, a Hrvati vrše svojo dolžnost na bojnem polju in ne vodijo politike. Priznanje merodajnih faktorjev, da Hrvati, zvesti svoji prisegi, žrtvujejo kri in imetje za kralja in državo, je neoporično ter se ugodno tiče vse hrvatske javnosti, ki se je pa ne more nagnati na politične izjave ali kakršnekoli obveze, ker pripada to delo hrvatskemu saboru in političnim strankam. Za to so komentari oficijoznih novin, ki so polni zvočnih in lepih fraz in ki opisujejo, kako je na Hrvatskem nastal neki politični preokret, pretirani.

+ Molitve za mir v baziliki sv. Petra. O tem se nam še poroča iz Rima: »Prizanesi, Gospod, prizanesi svojemu ljudstvu! — Da dodeliš vsemu krščanskemu ljudstvu mir in edinost, prosimo Te, o Gospod!« Po celi katoliški Evropi se je razlegel zadnji nedeljo ta klic, bil je pravi naskok molitve na nebo. V baziliki sv. Petra, ob grobu prvega poveljarja Kristusove Cerkve, so bili na ta dan zbrani sinovi vseh narodov, cela katoliška Cerkva v malem. Na velikem oltarju, pod mogočno kupolo, — simbolom edinosti katoliške Cerkve, — nad grobom sv. Petra je kraljeval kralj miru, Kristus v sv. evharistiji. Pred oltarjem pa je klečal na vzvišenem prostoru v sredi ljudstva oznanjevalec, svečenik miru, namestnik Kralja miru, Benedikt XV. Prišel je v cerkev ob pol štirih in je eno uro molil z vsem navzočim ljudstvom pred Najsvetejšim, z njim so prišli kardinali in dvor; v cerkvi pa je bilo tisoče in tisoče ljudi iz najrazličnejših narodov, najrazličnejših stanov. Po končanih molitvah je sv. Oče incenziral Najsvetejšo, nakar je podelil prvi kanonik vatikanske bazilike sv. blagoslov. Nato je sv. Oče odšel peš, kakor je tudi prišel.

— Gledališka predstava vojakov rekonvalescentov na gledališkem odru. Z Viča nam poročajo: Simpatije do vojakov rekonvalescentov 97. pešpolka in radovednost, kako bodo ranjeni, okrevajoči vojniki nastopili na gledališkem odru — vse to je v nedeljo občinstvo polnoštevilno privabilo v Društveni dom, ki najbrž od otvoritvene prve predstave ni še imel toliko obiskovalcev kot v nedeljo. Prišel je k igri tudi sam g. major Kermopotić z gospodom vojaškima zdravnikoma, ki ima nadzorstvo nad tukajšnjimi vojniki rekonvalescenti. Hotel se je prepričati, kako se bodo njegovi gojenci-vojniki, za katere res očetovsko skrbi, zasukali na odru. In gospodje vojniki so — odkrito povedano — proti pričakovanju izvrstno rešili svoje naloge. Res vsa čast jim in priznanje. Občinstvo jim je prav hvaležno, da so mu preskrbeli v teh resnih časih tako lepo, neprislusno razvedrilo. Še posebno so pa hvaležni tu ubogi otroci na vojsko vpoklicanih očetov g. majorju. Izprva se je bilo določilo, da se bo čisti dohodek podaril tu okrevajočim vojakom. A g. major Kermopotić je pokazal pri tej priliki svoje blago srce tudi do tukajšnjih ubogih otročičev, kojih očetje stoje v boju za domovino. Določil je, da naj se večina te vsote razdeli za imenovane uboge otroke, le nekaj naj se, ako ravno hočemo, podari vojakom. Na ta blagodušni sklep je dobila tukajšnja pomozna akcija za podporo ubogih otrok 80 kron, vojakom se je pa preskrbelo do 3000 cigaret za spomin njih diletantskega nastopa na viškem odru. Pomožni odbor pa izreka velerodnemu gospodu majorju v imenu obdarovane dece najprisrčnejšo zahvalo za velikodušni dar.

— Odlikovan Slovenec. S srebrno svetinjo I. razreda je bil odlikovan za svoje hrabro vedenje pred sovražnikom deseterik Franc Peternel iz Zirov, 97. pp., 4. stot. Bil je že trikrat ranjen in se sedaj zopet vojskuje v Karpatih. Mlademu junaku želimo še obilo sreče!

— Ne verjemite raznim poročilom! Zopet se je našel tako iskreno obžalovani Janez Finžgar iz Zabreznice. Vojaki so vse mogoče pripovedovali: eni, da je bil še majhno živ od hude griže, drugi so ga videli, kako so nezavesinega devali v sv. poslednje olje, tretji, da je na patrolji izginil in kje obležal; no, pa se je 12. februarja oglasil z Ruskega. Povedal je, kako je bil ujet, ali to je prečrtano v pismu in je ostal samo stavek: Ni bilo več rešitve. Naslova ni poslal, ker se še vedno selijo. Ujet pa je bil že 19. oktobra, pismo je datirano na pošti 8. decembra 1914. Nad štiri mesece ni bilo glasu o njem. Ne verjeti raznim poročilom in ne izgubiti upanja! — Sorgo Matej iz Oprtija v Istri od 97. pešpolka ni od početka vojske nikoli pisal in tudi od drugod ni bilo nobenega glasu od njega. Vsi so ga imeli za mrtvega in tudi od Rdečega križa ni bilo nobene pozitivne vesti. Popraševali so tam večkrat in zdaj so dobili, da je ujet, in sicer se zove kraj njegovega ujetništva Slobodskoje, gubernija Wjatka. — Iz ruskega ujetništva sta se oglašila: Franc Godnov, po domače Odrčar iz Loma in Janez Zupan, Štormanov iz Loma. Prvi se nahaja v guberniji Omsk, drugi pa v kazanski guberniji. Pismo Janeza Zupana je potrebovalo do doma tri dni manj nego dva meseca. — Oglasil se je iz ruskega ujetništva

Franc Bokal, poddesetnik pri 17. pp., 2. stot. Od 24. avgusta ni bilo nobenega poročila o njem, razni tovariši istega polka so trdili, da mu je šrapnel odtrgal glavo takoj v prvem boju dne 26. avgusta 1914. Iz tega je razvidno, da ni verjeti vsakemu poročilu. Pismo je bilo datirano 2. decembra 1914 v Tomsku, hodilo je na Kranjsko ravno 77 dni. — Iz ruskega ujetništva se je po petih mesecih oglašil Grden Janez iz Korenitke pri Veliki Loki. Naznanja, da se nahaja daleč v Rusiji v mestu Bisk, tomska gubernija, popolnoma zdrav. Njegovi tovariši so ga že videli, da je utonil v neki vodi itd.; sedaj se je vse to izkazalo kot bujna domišljija. Pismo je romalo iz Rusije ravno 40 dni do Velike Loke.

Seja kontrolne komisije državnih dolgov. Dunaj, 18. februarja. (Kor. urad.) V današnji seji kontrolne komisije državnih dolgov, vodil jo je predsednik pl. Czedik v navzočnosti komisijskih članov dr. barona Fuchsa, dr. Jankoviča (SLS.), Mastalke in dr. Steinwenderja kakor tudi fin. min. dr. barona Engelna, se je razpravljalo in sklepalo o poročilu glede na upravo državnih dolgov leta 1913., o finančni kupčiji glede na oddajo 396.600.000 4½% zakladnih nakaznic marca 1914 in o nabavi sredstev za odkup 1. julija 1914 zapadlih 4½% dolarskih zakladnic z oddajo rente v višini 41.700.000 kron in končno o poročilu glede na posojila, ki so se najela v drugi polovici l. 1914.

Poljsko kolo bo 21. t. m. zborovalo v državni zbornici. Izvolil se bo nov predsednik namesto odstopivšega dr. Leo, in sicer gosposkozbornični član dr. Leon vitez pl. Bilinski. Treba bo pa predvsem spremeniti klubova pravila, ki določajo, da more biti predsednik le mož, ki ima državnozborni mandat.

»Slovenski Gospodar« se tiska sedaj v 20.000 izvodih.

Novi tržaški namestnik baron Fries-Skene je nadaljeval 17. in 18. t. m. svoje nastopne posete. 18. t. m. popoldne se je odpeljal v Pulj.

Generalni major pl. Hoen. Poveljnik vojnega poročevalskega stana polkovnik pl. Hoen je imenovan za generalnega majorja. General pl. Hoen je bil do izbruha vojske namestnik poveljnika vojnega arhiva in slovi kot znan vojaški pisatelj. Ko je izbruhnila vojska, je dobil nalogo, da organizira in vodi vojni poročevalski stan.

Umrl je dne 18. februarja v Drašičih, župnija Metlika, g. Martin Pečarič v 73. letu svojega življenja, oče velespoštovane družine v župniji. Z njim je legel v grob zopet eden mož prave stare korenine. Bil je zgleden gospodar, vzoren oče in v boju za sveto katoliško stvar vsikdar neustrašen mož. Marsikaj je moral za dobro stvar potrpeti, pa nikdar se ni zbal žrtve, naj so bile tudi tako težke. Dasi je bil sam telesno bolj slaboten, je bil pa duševno zato krepak. Drašičani se imajo pokojnemu zahvaliti za lep križev pot, dal je pokojni zanj nad 2000 kron. Velik prijatelj je bil pokojni našemu združništvu od početka in je veliko pripomogel k tako lepim uspehom na tem polju v metliški župniji. Po mnogem trpljenju ga je pa Bog poklical k plačilu. Naj mu sveti večna luč!

Tatvina darov za vojake. Iz Slovenjgradca se poroča: Na tukajšnjem poštnem uradu se je zelo čudno zdelo, da dobiva šivilja Benedikta Prevorčnik, žena ognjičarja, od svojega moža iz Galicije mnogo zavojev s perilom. Pri hišni preiskavi so našli celo skladišče volnenega perila, naki v vrednosti 600 kron in 900 kron v gotovini. Nasproti orožniku je imenovana nastopila tako rabijatno, da jo je moral zvezano izročiti okrajnemu sodišču.

Padel je pri Mogili v Galiciji, kakor se poroča, sanitetni vojak Martin Plavšek, stanujoč v Zg. Šiški št. 14, v noči od 27. na 28. avgusta, vršeč svojo težko službo pri obvezovanju in prenašanju ranjencev.

Razna poročila.

CARIGRAD SLAVNOSTNO RAZSVETLJEN IN OKRAŠEN Z ZASTAVAMI.

Povodom nemške zmage na Mazurskem so okrasili Carigrad z otomanskimi, nemškimi, avstrijskimi in z ogrskimi zastavami ter so razsvetlili mesto.

GROF TISZA VRNIL KOERBERJU OBISK.

Badimpešta, 18. februarja. (Kor. urad.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Ministrski predsednik grof Tisza je danes zvečer skupnemu finančnemu ministru dr. pl. Koerberju vrnil obisk.

STOJAN NOVAKOVIČ UMRL.

Niš, 18. februarja. (Kor. ur.) Umrl je na srčni kapi bivši predsednik akademije znanosti Stojan Novaković v starosti 73 let. Rajnik je vodil srbsko napred. stranko.

FRANCOSKI POSLANIK ODPOTOVAL IZ PETERBURGA.

Stockholm, 18. februarja. Francoski poslanik v Peterburgu je odpotoval v Pariz.

V JUŽNI AFRIKI.

Botha je prevzel poveljstvo operacij proti Nemcem v nemški južno-zahodni Afriki. Deweta so prepeljali iz Vryborga v Bloemfontein.

Ljubljanske novice.

Ij Vojno odlikovanje. V tukajšnji artiljerijski vojašnici je bil dne 17. februarja slovesno odlikovan z zlato hrabrostno kolajno za svoje pogumno vedenje pred sovražnikom gosp. inženir Friderik Weinberger, c. in kr. poročnik v rez. artiljerijskega polka št. 7, sin uradnika juž. železnice v Ljubljani g. Weinbergerja.

Ij Samoumor črnovojnika. Včeraj popoldne se je v domobranski vojašnici, v starem objektu, s svojo službeno puško ustrelil desetnik-črnovojnik Maruša, rodom iz Gorice. Puško si je nastavljal pod brado, in ko je sprožil, mu je krogla šla vrhu glave ven. Njegovo truplo so prepeljali v garnizijsko bolnišnico. Vzrok samomora je neznan.

Ij Umrl so v Ljubljani: Engelbert Hack, pešec-črnovojnik ogrskega domobranskega pešpolka št. 102. — Ivan Fulgenzio, pešec pešpolka št. 97. — Marija Carmen Golja, hči deželnovaldnega koncipista 6 let.

Ij Vojak skočil v Ljubljanico. Pri stari cukrarni na Poljanskem nasipu je danes dopoldne skočil v Ljubljanico neki vojak. Za njim je skočil častnik. Vojak je utonil, častnik se je rešil.

Pomoč Črnigori.

FRANCOSKI BATALJON ZA ČRNOGORO.

Carigrad, »Osm. Lloyd« poroča iz Bara, da so se tam izkrcali ponoči francoski vojaki, močni en bataljon. Pri izkrcavanju se je dogodila nesreča, ter je utonilo 8 vojakov. Francoske čete se pridele črnogorski armadi. Francoska križarica »Askold« je izkrcala v Baru osem francoskih generalstabsnih častnikov, ki so takoj odpotovali v Cetinje.

NOČNI TRANSPORTI ZA ČRNOGORO.

Iz Carigrada poročajo nemški listi, da prihajajo sedaj transporti za Črnogoro ponoči. V Korfu ali v luki Medua so izkrcani in gredo potem skozi Skader ali Bar dalje. Ponočni transporti so varni pred avstrijskimi letalci. Transporti obsegajo velike množice; en transport je te dni obsegal 5000 vreč.

Avstrijska letalca nad črnogorsko kraljevo palačo.

Milan. Iz Cetinja se poroča: Dva avstrijska zrakoplovca sta letela čez kraljevo črnogorsko palačo v Rjeki. Črnogorska kraljeva rodbina se je nahajala na vrtu in opazovala letalca, ki sta baje brez uspeha streljala s puškama.

Bombni napad v Sofiji.

Sofija, 18. februarja. Policija je aretirala vse sumljive osebe, ki so bile v zvezi z ruskim in srbskim poslaništvom. Policijski šef je odstavljen. Tudi več drugih nastavljenecv so odpustili.

Turčija v vojski.

TURŠKE ZMAGE PRI KORNİ.

Carigrad, 18. februarja. »Agence telegraphique Milli« poroča iz Bagdada: Neki 130 mož močni konjeniški oddelek, ki je poizvedoval v okolici Šabieke, je poglaval beg 200 sovražnih jezdecev in jim zadal težke izgube. Dne 15. februarja je prodrla neka turška četa proti Kornu. Posrečilo se ji je približati se postaji angleških topničark, ki so se umaknile. Turki so zaplenili 2 topova in veliko vojnega materijala; izgubili so samo tri mrtve in nekaj ranjenecv. Sovražnik je pobežnil za utrdbi pri Kornu.

Zrakoplov „L 3“ ponesrečil.

Berolin, 18. februarja. Wolffov urad poroča: Zrakoplov „L 3“ je bil v viharju uničen na otoku Fance ob zahodnem obrežju Jütlanda. Moštvo je rešeno.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Nadaljni francoski neuspehi. **Berolin,** 18. februarja. Veliki glavni stan: Včeraj sporočeni sovražni napadali poizkusi trajajo z enako brezuspešnostjo.

Na cesti Arras-Lille so boji za mal kos našega jarka, v katerega je sovražnik predvčerajšnjim udril, še v teku.

Število ujetnikov severovzhodno od Reimsa se je še zvišalo. Francozi so imeli tudi posebno težke krvave izgube. Opustili so nadaljne napade.

V Champagni severno od Arrasa se še bojujejo. Vzhodno od tam so bili Francozi s težkimi izgubami vrženi nazaj; drže se le na kratkih točkah naših prednjih jarkov. Včeraj sporočeno število ujetnikov se je zvišalo na 11 častnikov in 785 mož.

Popolnoma brezuspešni so bili tudi napadi na naše postojanke pri Boureuilles-Vanquois (vzhodno od Argonskega gozda in vzhodno od Verduna).

Višino 365 in kraj Norroy, kar smo zavzeli dne 13. februarja, smo zopet prepustili, potem ko smo temeljito porušili francoske utrdbi. Sovražnik ni poizkušal to postojanko zavzeti z oboroženo silo.

Sicer ni nič posebnega.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Genf, 18. februarja. Francosko uradno poročilo z dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne: Angleške čete so včeraj zopet osvojile dva strelska jarka, katera so dan poprej izgubile med St. Eloi in kanalom Ypres. Na francoski fronti je 15. februar potekel v splošnem mirno. O infanterijskih akcijah se ne poroča in potrjuje o posebno znatnih uspehih naše artiljerije.

Poročilo ob 11. uri zvečer: Na celi fronti je bil 16. februar za nas ugoden. V Belgiji artiljerijski boji. Francosko brodogeje je bombardiralo nemško opirališče zrakoplovov v Gleistellesu, angleško na Ostende. Južno od Ymessa obvladuje angleška armada več jarkov, kjer se že dva dni vrše precej ljuti boji. Pri Reimsu smo pri Loire v Champagni napredovali.

Ljuti nemški napadi na severnem Francoskem. — Nemci pri Yperu prodrli zavezniško črto.

London, 19. februarja. (Kor. ur.) »Daily News« poročajo iz severne Francije 16. t. m.: Na celi črti Nemci zopet ljuto napadajo. Pri Yperu so se v velikih krdelih zažgali v našo črto in jo prodrli. Ko so padale kroglice artiljerijskega in pehotnega ognja liki toča, se je unel boj moža z možem. Obe stranki sta imeli težke izgube; le v redkih slučajih se je dajala milost.

Nemci obstreljujejo Nieuport.

Berolin, 17. februarja. Dopisnik lista »Allgemeen Handelsblad« v Amsterdamu poroča z belgijske meje: Zadnje dni so se pripeljale na fronto ogromne množine streliva. Prisepvši v bližino Nieuporta sem opazoval, kako je nemška težka artiljerija iz velike daljave obstreljevala sedaj prazno mesto ter porušila še ostanek poslopj v razvaline. V bojni črti je bilo slišati streljanje s treh strani: nemškega topništva, zavezniške artiljerije in z morja. Istodobno so bili na nasipinah pehotni boji z naskoki z ene in z druge strani. Francozi so skušali raztegniti podlago svojim operacijam, naleteli so pa, kakor naravno, na močan odpor.

Brezuspešen napad angleških in francoskih letal na belgijsko obal.

Berlin, 18. februarja. »Reuter« poroča uradno, da je predvčerajšnjim popoldne štirideset angleških in osem francoskih aeroplanov bombardiralo črto Zeebrügge-Ostende, da bi dovršili pred par dnevi započeto akcijo. Uspehi so bili baje zadovoljivi.

Berlin, 18. februarja. »Deutsche Zeitung« poroča iz Rotterdam: Napad 40 angleških in 8 francoskih letal na pristaniške naprave v Ostende, Middelkerke in Zeebrügge se je vsled vstrajnega ognja nemških baterij izjalovil ter so letala morala zbežati.

Priprave za novo francosko-angleško ofenzivo.

Frankobrod, 18. februarja. »Frankfurter Zeitung« sodi, ker je popolnoma izostal blagovni promet na francoskih vzhodnih in južnih železniških progah, da se nahajajo angleške čete do Belforta in da se ustanavljajo novi veliki tabori za francosko bojno rto, kakor tudi iz operacij angleško-francoskega zračnega brodogeja, da se pripravlja na zahodnem bojišču velika ofenziva.

Boji ob švicarski meji.

Curich, 13. februarja. Švicarsko časopisje poroča, da je padlo 11 nemških granat zadnjo soboto na švicarsko zemljo, ko so nemški topovi obstreljevali francoske postojanke pri Pfeterhausen. Merodajni švicarski listi naglašajo, da so vzrok dogodku Francozi, ki so nastavili neko francosko baterijo tik ob švicarski meji nad Rechény in Pfeterhausen in da naj se francoska baterija odstrani. Upajo, da se to zgodi.

Nov francoski zrakoplov.

Pariz, 18. februarja. »Temps« piše: Novi vodilni zrakoplov »Pilatre de la Roziere« je napravil včeraj svoj prvi polet, ki je trajal dve uri. Med vožnjo je preletel Pariz.

Škofje v francoski armadi.

»Temps« poroča: Med mobiliziranimi Francozi so bili mobilizirani tudi škofje v Nancyju, Beninu, Siamu in Dakarju. Prideljeni so armadi kot pridigarji.

Papež francoskemu saniteju.

Iz Rima poročajo dne 5. t. m.: Nek. francoski duhovnik, ki služi v francoski armadi kot lazaretni pomočnik ter ima nalogo, nositi trupla padlih iz strelskih jarkov, pri čemur je pogosto nudil umirajočim zadnjo tolažbo, je poslal papežu Benediktu XV. pismo, v katerem ga je prosil zase in za tovariše blagoslova. Duhovnik v vojaški suknji je prejel kot odgovor pismo kardinala državnega tajnika Gasparrija, ki slove: »Sveti oče je sprejel Vaše pismo dobrohotno ter odgovarja Vašim prošnjam z željo, naj ohrani Bog Vas in Vaše tovariše zdrave in srečne. Naj bi Bog dodelil kmalu konec temu groznemu boju in Vas predvsem ohranil Vašemu dušebrižnemu poklicu, ki ste ga morali prekiniti. Kot dokaz svoje naklonjenosti podeljuje Vam in Vaši oskrbi zaupanemu polku apostolski blagoslov. Kardinal Gasparri.«

Kaj sanjajo v Londonu?

»Neue Freie Presse« piše: Lord Charles Beresford, eden najpoljudnejših članov angleške spodnje zbornice, je v svojem govoru izrazil nado, da bodo indijski sulčarji očistili berlinske ceste in se bo rjavi rod Gukhas prilagodil v parku Sanssouci. Tudi mirovne pogoje, katere bi radi vsilili Nemčiji in Avstriji, so v Londonu že izdelali. Vojna odškodnina ene milijarde funtov sterlingov, razdelitev nemške države, razpad monarhije, porušenje Kruppovih delavnic in utrdb v Helgolandu, uničenje nemške mornarice in nikakih pogajanj o miru, ampak samo povelje in pokorščina brez vsakega odpora.

250.000 mož za angleško mornarico.

London, 18. februarja. Spodnja zbornica je sprejela predlogo admiralitete, ki zahteva 250.000 mož za mornarico s primerno plačo.

Koliko ozdravljenih ranjencev je zopet odšlo na bojišče?

Vojni poročevalec lista »Neue Fr. Presse«, Roda Roda, je imel razgovor s sanitetnim šefom nekega visokega poveljstva, ki je na vprašanje, če je že veliko ozdravljenih ranjencev bilo zopet poslano na bojišče, odgovoril: O lahko ranjenih vojaki, ki so se vrnili iz etapnega ozemlja, nimam podatkov. Da smo pa tudi nemalo težkih ranjenih popolnoma ozdravili in poslali nazaj k armadi, dokazem iz moje tabele, ki kaže, da je bilo že pred meseci 4209 častnikov in uradnikov ter 85.623 mož, ki so bili težko ranjeni, ozdravljenih poslanih zopet na bojno črto. To število se je pa sedaj seveda ogromno zvišalo.

Zasedanje italijanskega parlamenta.

ITALIJANSKA ZBORNICA.

Rim, 18. februarja. (Kor. ur.) Zbornica zopet zboruje. Poslanci so došli malone vsi. Na ministrskih sedežih sede ministr. preds. Salandra, zunanji minister Sonnino in vsi ostali ministri. Navzoči so vsi voditelji strank, med njimi Giolitti in Betolle. Predsednik Marcovo se spominja z ginljivimi besedami žrtev potresa. Želi, da se preredi opustošene pokrajine. Med odobravanjem pozdravlja kralja, ki je hitel prvi v opustošene pokrajine, armado in časopisje. Min. preds. Salandra poroča o odredbah po potresu obiskanega prebivalstva in predlaga tozadeven zakonski načrt.

× × ×

ITALIJANSKE ZAHTEVE PO KONCESIJAH.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: Za »Giornale d'Italia« je prinesla tudi »Tribuna« uvodni članek, ki je povzročil na predvečer otvoritve laškega parlamenta posebno zanimanje. »Tribuna« se peča s člankom dunajske »Neue Freie Presse«, katerega je posvetila razmerju z Italijo. Poudarja pravico Italije, da se po lastni sodbi ustvari stališče k evropskemu položaju, katerega je »avstrijska nasilna politika« tako temeljito izpremenila. Če izjavlja »Neue Freie Presse«, da si Avstrija od nikogar ne pusti vzeti svojega obrežja, je treba odgovoriti, da nihče na to ne misli, da bi vzel Avstro-Ogrski v s a obrežja, ki

so polna pristanišča ali da bi Avstro-Ogrsko celo odrezal od morja. Če se na Dunaju tudi boje take nevarnosti, se temu lahko izognemo s primernimi koncesijami. »O takih primernostih,« konča »Tribuna«, »naj razmislijo na Dunaju, kakor mi razmišljamo o primernosti naših ukrepov.«

× × ×

K ZBOROVANJU ITALJANSKEGA PARLAMENTA

piše dunajska »Information« med drugim: Zelo važno bo stališče, katero bo zavzela zbornišna večina z ozirom na angleško blokado, ker se tu ne bodo razvila samo trgovinsko-politična vprašanja, marveč se lahko pripravi tudi nova vojaška situacija na Sredozemskem morju, ker je po vsej priliki pričakovati delno premaknitev angleško-francoskega vojnega brodovja.

V trozvezi se od zadnjega parlamentarnega zasedanja politični status quo pač ni izpremenil; saj so nesoglasja, ki bi bila tu in tam lahko nastala vsled početja Ricciottija Garibaldi (brez vsake podpore italijanske vlade), merodajni krogi v kraljestvu s svojim doslednim zadržanjem na priznanju vreden način preprečevali.

Da na drugi strani tudi avstroogrška monarhija nikoli ni smela zanemarjati zahtev profilakse, se razume samoposebi, kar morajo uvaževati tudi italijanski odgovorni činitelji. Posebno zanimivo bo končno iz zbornišne debate presoditi, kakšen učinek so v Italiji napravila zadnja, za centralni državi tako zelo ugodna poročila o razvoju vojaškega položaja na bojiščih.

× × ×

ITALIJANSKI ŽENSKI SHOD PROTI VOJSKI.

Milan, 19. februarja. Tu se je vršil močno obiskan shod socialističnih žen, ki je zavzel stališče proti vojski. Na shodu, ki je trajal tri ure, je govoril tudi ruski izseljenec Balabanov, ki je pozival k gibanju za ohranitev nevtrališča Italije. Shod se je vršil v najlepšem redu.

× × ×

BRZOJAVNI PROMET Z ITALIJO.

Berlin, 19. februarja. Brzjavni promet z Italijo je zopet normalen.

× × ×

POMOČ ITALIJE IN RUMUNIJE SPOROZUMU BREZ VREDNOSTI.

Curih, 18. februarja. »Rusko Slovo«, glasilo ruskega zunanjega urada, objavlja iz petrograjskih diplomatskih krogov: Če posežeta Italija in Rumunija v vojsko, bo to zdaj za trojni sporazum brez vsake vrednosti. Obe državi bi si hoteli kvečjemu zagotoviti osebne ugodnosti, ne hoteli bi se pa vmešati za zaveznike v svetovno vojsko.

× × ×

RAZVELJAVLJENA PREPOVED IZVOZA JEDILNEGA OLJA IZ ITALIJE.

Rim, 19. februarja. Italijanska vlada je razveljavila prepoved izvoza jedilnega olja, tako da se eksport jedilnega olja lahko takoj zopet prične.

PREPOVED IZVOZA JUŽNIH SADEŽEV IZ ITALIJE.

Dunajska »Zeit« piše: Splošna prepoved izvoza južnega sadja in sočivja iz Italije, ki služi za preživljanje ljudi in živali, je kroge tukajšnjih importerjev v toliko iznenadila, ker Italija s to drakonsko prepovedjo v prvi vrsti sama sebi škoduje. Velika italijanska ozemlja žive le od izvoza sadja, sočivja in južnih sadežev. Samo v Avstro-Ogrsko se je leta 1913. izvozilo za 14 milijonov kron oranž, za 9 milijonov citon, za 10 milijonov mandeljnov, za 2 milijona kostanja in za 3 milijone fig. Skupni izvoz v Avstro-Ogrsko je znašal 358 milijonov kron.

× × ×

IZGREDI VSLED DRAGINJE ŽIVIL.

Florenca, 15. februarja. V San Pieru a Sieve, veliki občini pri Florenciji, je došlo vsled draginje živil do velikih izgrediv in generalne stavke. Deputacija stavkajočih je šla v občinski urad ter hotela govoriti z županom. Ker pa župan ni bil navzoč, je množica napadla več pisarn v mnenju, da se župan skriva. Posredovati je moral večji oddelek karabinijerjev, da se je napravil zopet red. Naslednjega dne je občina preskrbela 500 stotov žita, ki se prodaja kilogram po 40 centezimov.

× × ×

Italija ostane nevtralna.

Rim, 19. februarja. Italijanski listi imajo poročila, da ostane Italija nevtralna.

Posledice nemške blokade.

BOJ PODMORSKIH ČOLNOV PROTI ANGLIJI.

Berlin, 17. februarja. Iz Rotterdama se poroča: Nemški konzul je izro-

Izdala konzorcij »Slovenca«.

čil trgovinski zbornici v Rotterdamu noto, poslano mu od državnega kancelerja, glede boja podmorskih čolnov proti Angleški. Državni kanceler naglašja, da nemški podmorski čolni ne morejo spoznati, ali so ladje, na katere nalete v morju, ki je proglašeno za bojišče, nevtralne ali ne ter jih bodo morali brez vsake preiskave pogrezniti. Da se izognejo žrtvam, je neobhodno potrebno, da se nizozemske ladje za sedaj izogibljejo vodam, proglašenim za bojišče.

ANGLEŠKA PRISTANIŠČA V ZASTAVAH.

Rotterdam, 19. februarja. Iz Londona poročajo, da je napovedana blokada angleškega morja v angleških pristaniščih povzročila zanimivo, krasno sliko. Ladje nevtralnih držav so čez in čez okrašene s svojimi zastavami. Še nikoli niso angleška pristanišča videla tako polnobarvnega okraska. Medtem, ko je prej prevladovala povečini angleška zastava, je sedaj ta skoro popolnoma izginila in na njeno mesto so stopile zastave Združenih držav, Italije, Nizozemske in Grške.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN POTOPIŁ ANGLEŠKO LADJO.

Pariz, 17. februarja. V torek popoldne je neki nemški podmorski čoln uničil francoski parnik »Ville de Lille«.

ANGLEŠKI PARNIKI VOZILJO NAPREJ.

Amsterdam, 18. februarja. »Times« poročajo, da se angleško paroplovstvo med angleškimi, francoskimi in nizozemskimi pristanišči ne prekine. Dosedanji irski podkralj se ne upa odpeljati iz Irske na Angleško, dasi se je že poslovil.

PROMET V KANALU PREKINJEN.

Rotterdam, 17. februarja. Promet v Kanalu med Francijo in Anglijo je ustavljen, najbrže zato, ker prevažajo čete.

PREKINJENA KABELSKA ZVEA BREST - NEW YORK.

Berlin, 18. februarja. Iz Curiha poroča »Vossische Zeitung«: Veliki francoski kabel med Brestom in New Yorkom je prekinjen. Vse brzjavke z evropske celine se morajo pošiljati preko Londona, da jih tam cenzurirajo.

× × ×

TEŽAVE V PLOVBI MED ANGLIJO IN NEVTRALNIMI DRŽAVAMI.

Kodanj, 18. februarja. (Kor. ur.) »Berlingske Tidende« poroča: Moštvo parnika »Fjord« se je z ozirom na nevarnost min branilo odpluti na Angleško in zahtevalo 2000 K vojne doklade. Upajo, da se bodo težave z moštvom poravnale. Več danskih ladij za premož in parnikov z danskimi deželnimi proizvodi je odplulo na Angleško. Vse danske ladje imajo na strani velik napis »Danmark« ter ime domačega kraja; vse so prepleskane v deželnih barvah. Tudi moštva norveških parnikov »Curren«, »Remus« in »Haardrade« ter danskega parnika »Angantyr«, ki so imeli odpluti na Angleško, so delala težave. Ladje so zaenkrat ostale v pristaniščih.

Kodanj, 18. februarja. (Kor. ur.) »National Tidende« poroča iz Londona: Od posadke parnika »Dulwich« se pogreša 9 mož. Ostale je rešil neki francoski torpedni lovec. Zastopa se stališče, da če bi se kasneje dobil in identificiral nemški podmorski čoln, se z moštvom in častniki nima postopati po vojnem pravu, marveč kot z morilci.

Frankobrod, 18. februarja. (Kor. ur.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Stockholma 17. t. m.: V pomorskem prometu med Švedsko in Angleško je radi blokade angleških otokov, ki se začne jutri, nastal položaj, ki je vsaj za enkrat enak popolnemu prestanku. Iz švedskih domačih pristanišč v bližnjih dneh ne odide nobena ladja na Angleško. Kapitani ladij, ki se nahajajo v angleških lukah, so se brzjavno obrnili na lastnike ladij z vprašanjem, da-li naj še tvegajo vrnitev v domovino.

Amsterdam, 18. februarja. (Kor. ur.) »Handelsblad« poroča iz Stockholma: Od včeraj ob 7. uri zvečer ni semkaj dospela nobena ladja več. Ni znano, da-li je vzrok slabo vreme ali pa nemške pomorske odredbe.

× × ×

ANGLIJA HOČE NEMČIJO PRISILITI K POMORSKI BITKI.

Kodanj, 17. februarja. (Kor. ur.) »Nationaltidende« objavlja članek lista »Daily Chronicle«, ki izvaja, da Anglija zato tako pritiska na Nemčijo, da jo prisili k pomorski bitki.

× × ×

GREYEV ODGOVOR NA AMERIKANSKO NOTO.

London, 18. februarja. (Kor. urad.) Greyev odgovor na ameriškano noto Angliji izkuša dokazati, da angleške opera-

cije na morju ne zmanjšujejo ameriškane trgovine z nevtralnimi državami; marveč da je nasprotno resnično. Po uradni ameriškanski statistiki je padel ameriškanski izvoz na Angleško in v zvezne države v prvih štirih mesecih vojske za več kakor 28 milijonov dolarjev; izvoz v nevtralne države se je pa zvišal za več kakor 20 milijonov. Iz tega sledi, da je bil bistven del trgovine z nevtralnimi državami namenjen sovražnikovem dežlam. Anglija je z ustavljanjem nevtralnih ladij nedolžni nevtralni trgovini manj škodovala, kakor sovražni kove mine, ki so uničevale nevtralne ladje. Odgovor navaja koncesije, ki jih je dovolila Anglija, da se omilijo nepravilne ob preiskavanju tovorov na ladjah. Razločevanje med živili namenjenimi civilnemu prebivalstvu odpade, če odpade razloček med civilnim prebivalstvom in med oboroženo silo, kar velja za Nemčijo. Medtem ko gleda Anglija na to, da ne škoduje nevtralcem, sili namen Nemčije potapljati trgovske ladje s tovari ne glede na njih nevtralnost in njih značaj, in ne da se poskrbi za varnost moštva, Anglijo, da varuje svoje koristi. Grey upa, da če je jasno, da pomorske angleške operacije niso znižale ameriškane trgovine z nevtralcem in ker angleški običaji soglašajo s temeljnimi načeli mednarodnega prava, uvidi ameriškanska vlada, da je britska vlada dozda stremila izvajati svoje pravice kot vojskujoča se država z vsemi mogočimi oziri na nevtralce.

NEMŠKA PODMORSKA VOJSKA IN AMERICANI.

Berlin, 19. februarja. (Kor. ur.) »Vossische Ztg.« objavlja po ameriškanih listih vsebino razgovora namestnika načelnika nemškega admiralnega štaba z ameriškimi mornariškimi atašejom Gherardijevom o podmorski vojski. Razgovor je bistveno podoben vsebini nemške note. Opozarja se, da Nemčija razpolaga z zadostnim številom podmorskih čolnov, da se v Angliji pojavi pomanjkanje živil. Razgovorjara sta se o podrobnostih predloga glede na spremstvo v nevarnih vodah. Po mednarodni pomorski postavi se ne smejo preiskavati trgovske ladje, ki jih spremljajo bojne ladje, a čast njih države zahteva, da prepreči vožnjo tihotapskega blaga na njih.

× × ×

ANGLESKE IZGUBE NA MORJU.

Hamburg, 15. februarja. V nasprotju z angleškimi izkazi izgub ladij se v krogih hamburških lastnikov ladij računa s sledečimi izgubami angleške trgovske mornarice:

Do 1. januarja je bilo z ozirom na uradne nemške podatke potopljenih 97 angleških parnikov s 255.546 tonami in ena jadrnica s 1798 tonami potom min ali nemških bojnih ladij.

Po 1. januarja so znašale izgube, nastale vsled min itd., 14 parnikov s približno 49.000 tonami in ena jadrnica s 2294 tonami, tako da je Angleška izgubila na podlagi doslej znanih podatkov 111 parnikov s 304.466 tonami in 2 jadrnici s 4092 tonami, skupno torej 113 ladij s 308.558 tonami. Angleška trgovska mornarica obsega sedaj kakih 12 milijonov ton, tako da znaša izguba že 4 odstotke. Sme se pa računati, da so izgube večje, ker mnoge gotovo še niso znane.

× × ×

KAPITAN KRIŽARKE »BLÜCHER« UMRL.

London, 18. februarja. »Daily Mail« poroča, da je kapitan pri Helgolandu potopljen nemške križarice »Blücher« v Edinburgu podlegel pljučnici.

× × ×

KRUŠNO VPARAŠANJE NA ANGLEŠKEM.

Iz Londona se poroča: Cena moki je sedaj tudi na Angleškem tako poskočila, da stane hleb kruha, ki je stal pred vojno

komaj 5 pens, osem pens. Ta cena v primeri s cenami, ki so običajne na kontinentu, seveda ni visoka, a vendar taka, kakor je angleški delavec ni vajen. To je vzbudilo v množicah veliko razburjenje in mnogi so si prizadevali dognati, odkod ta podražitev. List »Trade Unions« trdi, da se je kruh zato tako hitro podražil, ker zahtevajo lastniki ladij pretirane cene za prevoz blaga. Lastniki ladij pa zopet pravijo, da prevoznina le neznatno vpliva na ceno žita in moke, pač pa so vzrok draginje: pomanjkanje delavskih moči, visoke plače delavcev v pristaniščih in zamuda pri raztovorjenju ladij, ki jo povzročajo izredne razmere v lukah. Odtod podražitev vsega blaga, ki se prevaža po morju. Da se odpomore sedanjim draginjskim razmeram, je vlada imenovala posebno komisijo, ki naj stvar prouči in stavi vladni potem primerne predloge. Medtem pa mislijo Angleži vpeljati kruh, ki bi bil cenejši in obenem redilnejši. In sicer naj bi se moki za kruh primešalo 10% koruzne moke. Tak kruh bi ne bil samo cenejši in okusnejši, marveč bi njegova redilnost znašala 25% več nego dosedanja.

DRAGINJA KRUHA V LONDONU.

Amsterdam, 19. februarja. Iz Londona poročajo, da je cena kruhu zopet poskočila. Kilogram kruha stane osem pens.

ANGLEŠKO DELAVSTVO PROTI DRAGINJI.

London, 19. februarja. (Kor. ur.) Delavska stranka namerava radi draginje apelirati naravnost v poslaniški zbornici.

CERKVENIM PEVSKIM ZBOROM

priporoča Katoliška Bukvarna v Ljubljani:

P. Angelik Hribar. Postni in velikonočni napevi za mešan zbor. Part. 2 kroni, glasovi po 50 vin.

P. Hugolin Sattner. Posne pesmi za mešan zbor in orgle. Part. 1 K 50 h, glasovi po 40 h.

Laharnar. Velikonočne pesmi za mešan zbor. Part. 1 K 30 h.

Grum. Aleluja. 10 velikonočnih pesmi za mešan zbor. Part. 1 K 20 h.

Faist. op. 22. Deset cerkvenih pesmi za mešan zbor (velikonočne, binkošne, Marijine). Partitura 1 K 50 h, glasovi po 25 h.

Kuharica

vajena vsakega dela ter gospodinjstva, k ima vso hišno opravilo za župnišče, želi stopiti v službo h kakemu č. g. duhovniku, ki si še ni nabavil hišne oprave. — Naslov pove iz prijaznosti uprava lista pod št. 353.

Visokošolec

vojščine popolnoma prost, išče takoj primerno provizorino ali stalno službo, najraje pri neki brandnici, banki ali pa tudi kje drugje. Položi lahko tudi par tisoč kron kaveje. Prijazne ponudbe se naj blagovoljno pošiljati pod »Primerno mesto 365 na upravnistvo »Slovenca«.

Blagajničarka

oziroma kontoristinja slov. trg. tečaja, zmožna slovenske in nemške korespondence, strojepisja, slovenske in nemške stenografije, išče primerno službo. Naslov pove uprava tega lista pod št. 341.

364

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri sin, ljubljani brat in stric, gospod

Franc Kavčič

bivši učitelj in korporal pri domobr. pešpolku št. 27

dne 22. oktobra 1914, v starosti 25 let, umrl junaške smrti za domovino v bojni šolci v Budyju pri Novem Miastu v Galiciji in bil ondi položen k večnemu počitku.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin!

KRANJ, dne 16. februarja 1915.

Rodbina Kavčič.